

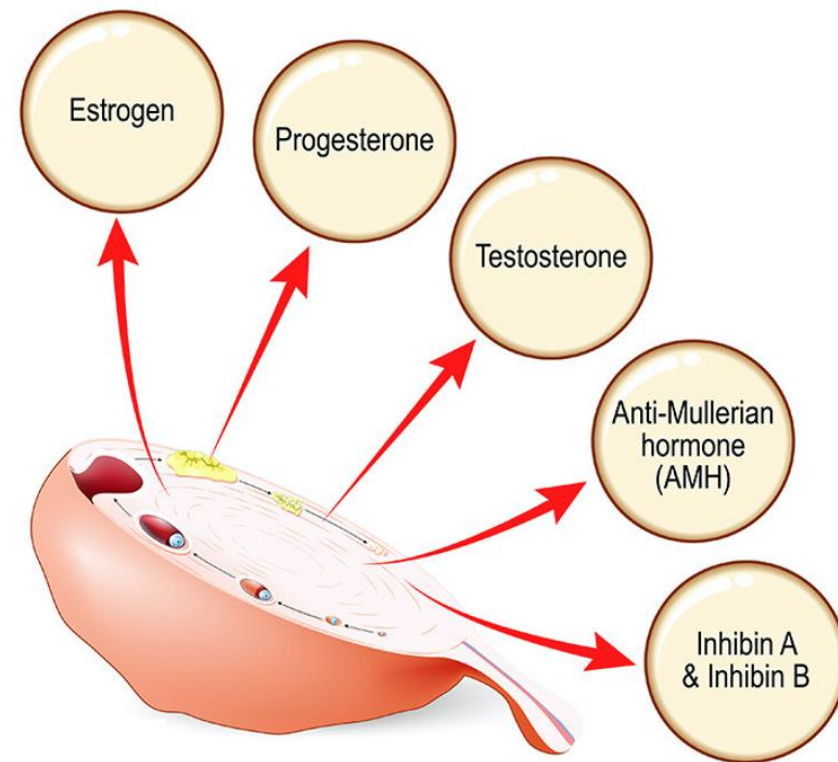

SUHA NOŽNICA

ASIST. DR. NINA KOVAČEVIĆ, DR. MED
specialistka ginekologije in porodništva

PREGLED

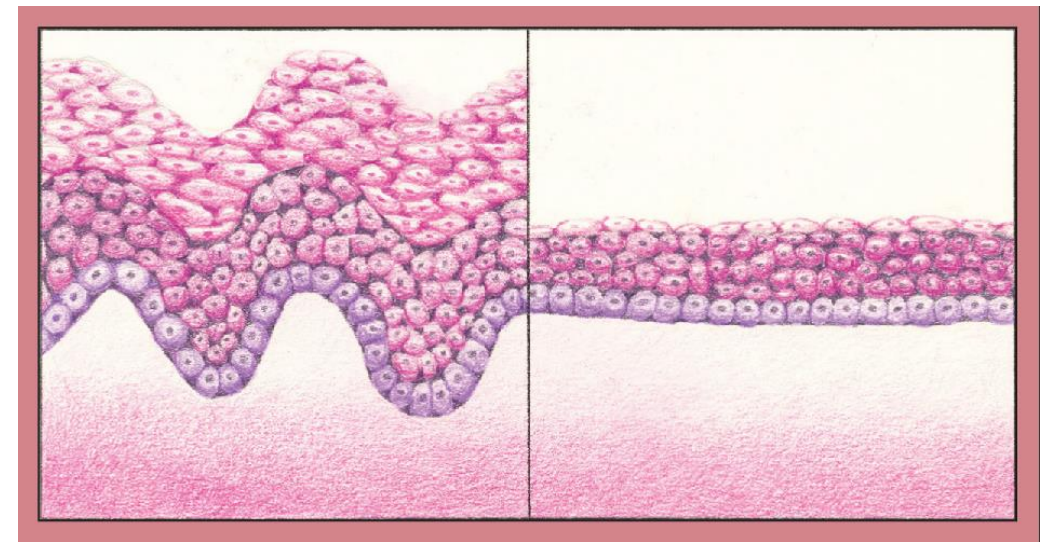
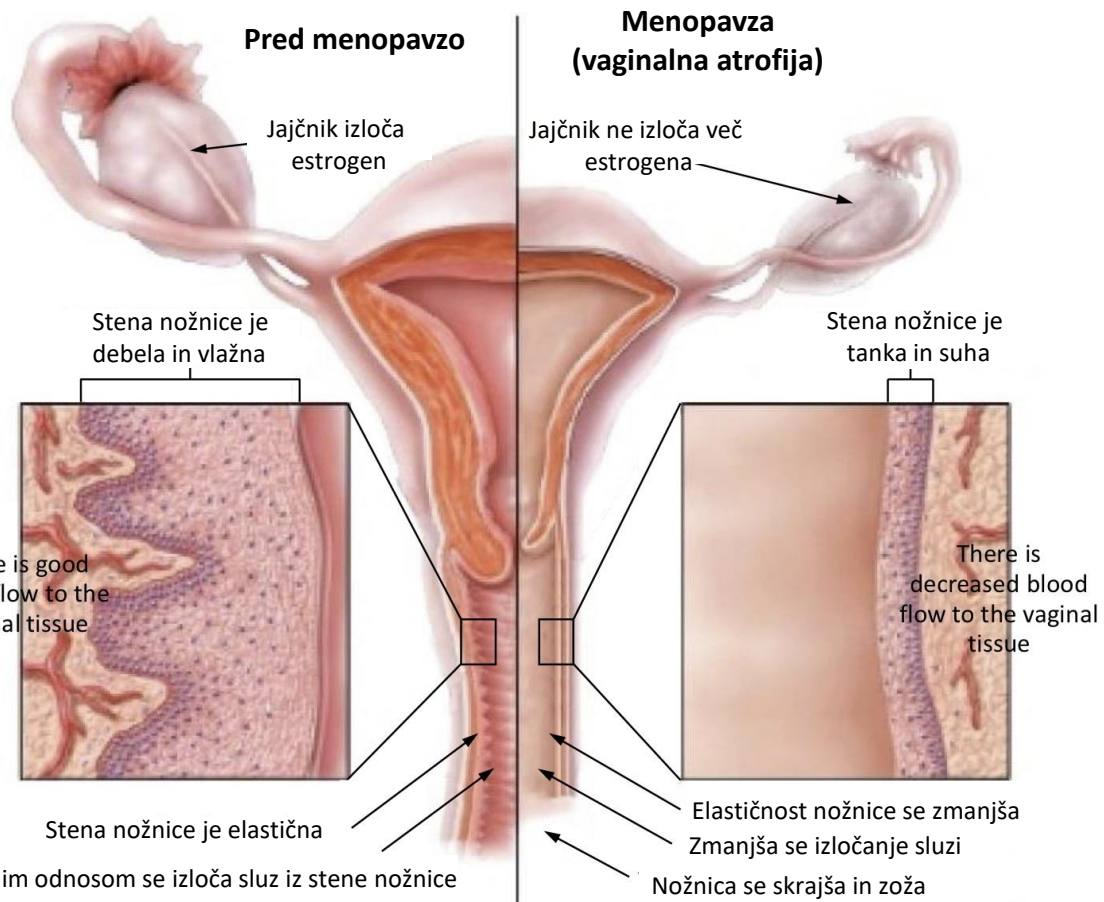
- ▶ Suha nožnica (strokovno atrofični vaginitis) je stanje, ki nastane najpogosteje zaradi pomanjkanja **ESTROGENOV**, in vodi v tanjšanje sluznice nožnice in posledično zmanjšano vlažnost nožnice
- ▶ Težva je značilna za **MENOPAVZO**, kjer pride do upada ženskih spolnih hormonov v telesu

ESTROGEN

- ▶ Nizka raven estrogena je glavni razlog za **SUHO NOŽNICO**.
- ▶ Estrogen je ženski spolni hormon, ki ga izločajo jajčniki in je odgovoren za primerno **VLAŽNOST** nožnice, za njeno **ELASTIČNOST** in **KISLO OKOLJE**.
- ▶ S tem je ustvarjeno naravno mikro-okolje, ki preprečuje vnetje nožnice in sečil.
- ▶ Ob pomanjkanju estrogena, je ta naravna obramba okrnjena, sluznica nožnice se stanjša, nožnica izgubi elastično, hitreje pride do mikro poškodb.

SLUZNICA NOŽNICE

Dovolj estrogenov

Pomanjkanje estrogenov

VZROKI ZA POMANJKANJE ESTROGENA

- ▶ Menopavza ali perimenopavza (obdobje pred menopavzo)
- ▶ Po porodu
- ▶ Dojenje
- ▶ Imunske bolezni
- ▶ Kajenje
- ▶ Zdravila
- ▶ Onkološko zdravljenje
  - ▶ Obsevanje
  - ▶ Hormonska terapija
  - ▶ Kemoterapija
  - ▶ Kirurška odstranitev jajčnikov

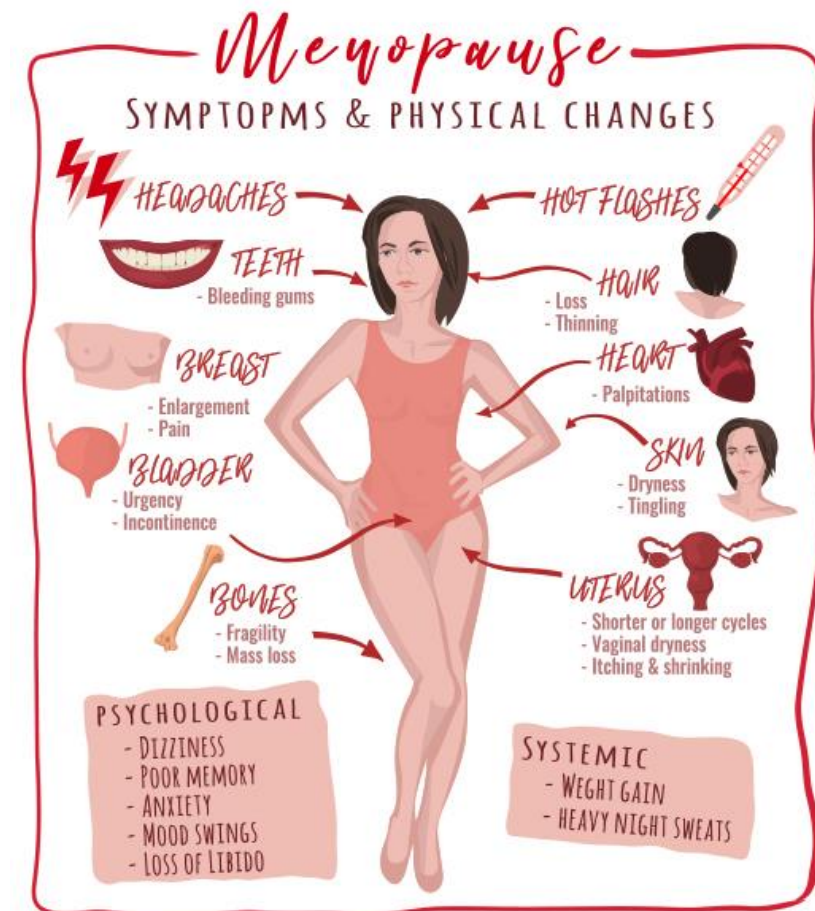
KAJ JE MENOPAVZA?

- ▶ Menopavza je stanje, ko ženska 1 leto nima menstruacije
- ▶ Značilna je odsotnost menstruacij zaradi prenehanja delovanja jajčnikov

- ▶ Naravna menopavza pri ženskah v Sloveniji v starosti 51 let
- ▶ Prezgodnja menopavza
  - ▶ Odstranitev jajčnikov
  - ▶ Kemoterapija
  - ▶ Zdravila, ki zavirajo delovanje jajčnikov

MENOPAVZNE TEŽAVE

- ▶ Odsotne menstruacije
- ▶ Nočno potenje
- ▶ Oblivanje/valunge
- ▶ Suha nožnica
- ▶ Boleči spolni odnosi

- ▶ Motnje spanja
- ▶ Motnje koncentracije
- ▶ Psihološke spremembe – nerazpoloženost, razdražljivost, tesnoba, depresija

TEŽAVE zaradi SUHE NOŽNICE

- ▶ Pekoč občutek v nožnici
- ▶ Srbečica
- ▶ Izcedek iz nožnice
- ▶ Prekoč občutek ob uriniranju
- ▶ Urgenca in pogosto uriniranje
- ▶ Krvavitve, izcedek ob/po spolnem odnosu
- ▶ Boleči spolni odnosi in posledično zmanjšano zanimanje za spolnost

DIAGNOZA

- ▶ Številne ženske se dnevno srečujejo s težavami zaradi suhe nožnice, le redke zaradi tega obiščejo ginekologa.
- ▶ Če težave povezane s suho nožnico vplivajo na vašo dnevno aktivnost, na kvaliteto življenja in predvsem na partnerski odnos ter spolnost, potem je pomembno, da obiščete GINEKOLOGA.
- ▶ Pri vaginalnem pregledu je sluznica bleda, tanka, hitro zakrvavi

ZDRAVLJENJE

- ▶ Najučinkovitejše je nadomeščanje **ESTROGENOV**
  - ▶ **HORMONSKA NADOMESTNA TERAPIJA**
  - ▶ V obliki tablet-sistemske
  - ▶ V obliki spreja na kožo - topikalno
  - ▶ V obliki vaginalet ali kreme za nožnico-topikalno
    - ▶ V kolikor estrogen naneseno direktno na sluznico nožnice, ga zelo malo preide v kri

POMOČ BREZ ESTROGENOV

Normalna zdrava nožnica je vedno rahlo vlažna. To omogoča tanek sloj prozorne sluzi, ki obdaja stene nožnice.

▶ VLAŽILCI NOŽNICE

- ▶ daljše delovanje v primerjavi z lubrikanti

▶ LUBRIKANTI

- ▶ uporabimo približno 5 min pred spolnim odnosom

▶ REDNI SPOLNI ODNOSI

- ▶ povečan pretok krvi skozi nožnico, to ohranja njeno elastičnost

▶ VAJE in TEHNIKE ZA SPROŠČANJE MIŠIC MEDENIČNEGA DNA

- ▶ ob tem se naučite kako sprostiti mišice medeničnega dna med spolnim odnosom in zmanjšati bolečino

▶ S TROMBOCITI BOGATA PLAZMA - PRP

- ▶ obnova celic, boljša lokalna prekrvavitev in vlažnost nožnice

POMOČ BREZ ESTROGENOV

- ▶ Predno pričnete z uporabo lubrikantov ali vlažilcev je smiselno izključiti bakterijsko ali glivično vnetje nožnice
- ▶ VSAKA ŽENSKA JE TELO ZASE. KAR POMAGA ENI ŽENSKI, NI NUJNO, DA BO TUDI DRUGI.
- ▶ VČASIH JE POTREBNO PREIZKUSITI VEČ RAZLIČNIH OBLIK ZDRAVLJENJA, PREDNO NAJDEMO REŠITEV ZASE.

VLAŽILCI/LUBRIKANTI

▶ **VLAŽILCI NOŽNICE:**

- ▶ Daljše delovanje kot lubrikanti
- ▶ Delujejo neodvisno od spolne aktivnosti
- ▶ Nanašamo nekajkrat na teden, dlje časa

▶ **LUBRIKANTI:**

- ▶ Krajše delovanje kot vlažilci
- ▶ Nanesemo približno 5 min pred spolnim odnosom, lahko večkrat dnevno
- ▶ Zmanjšajo trenje in drgnjenje med spolnim odnosom
- ▶ Uporaba lahko tudi neodvisno od spolnih odnosov

SPREMEMBA NAVAD

- ▶ Hrana bogata z izoflavoni: soja, oreščki, laneno seme, jabolka, češnje...
- ▶ Izogibanje mastni in sladki hrani
- ▶ Prenehanje kajenja
- ▶ Gibanje

TEHNIKE SPROŠČANJA

- ▶ SPROŠČANJE MIŠIC MEDENIČNEGA DNA
- ▶ JOGA
- ▶ AKUPUNKTURA

UTRJEVANJE NOŽNICE

- ▶ V obliki gela
- ▶ Zavira staranje, pomlajuje in preprečuje ohlapnost na vulvo-perinealnem območju, učvrsti
- ▶ Vlaži ter izboljšuje elastičnost
- ▶ Osnovne sestavine:
  - ▶ hialuronska kislina
  - ▶ niacinamid
  - ▶ peptidi (dejavniki rasti)
- ▶ Uporaba: nanesti na zunanje spolovilo in v nožnico 2x na dan

LASER

- ▶ Regeneracija globjih plasti nožnice
- ▶ Minimalno invazivna metoda, kjer laserska svetloba s toploto vpliva na kolagenska vlakna v nožnici
- ▶ Prožnost, elastičnost, vlažnost, oblika
- ▶ CO2 laser , Erbium-Yag laser
- ▶ Priporočajo se 3 terapije v razmaku 3-4 tednov, nato vzdrževalno zdravljenje 1x na leto

RADIOFREKVENČNA TERAPIJA

- ▶ S pomočjo radiofrekvenčnih valov segrevamo tkivo nožnice
- ▶ Segrevanje tkiv spodbudita obnavljanje tkiva s tvorbo hialuronske kisline, kolagena in elastina
- ▶ Pospeši se regeneracijo globljih plasti s čimer se tkiva učvrstijo in dajejo boljšo podporo.
- ▶ Izboljša se lokalna prekrvavitev
- ▶ Priporočajo se 3 terapije v razmaku 2-4 tednov, nato vzdrževalno zdravljenje 1x na leto

SPOLNOST JE POMEMBNA

- ▶ Izogibanje spolnim odnosom ne prinese nič dobrega niti ne reši težave
- ▶ Spolni odnos poveča prekrvavitev nožnice, večji pretok krvi bolj stimulira mukusne celice, da proizvajajo sluz, ki se izloča v nožnico preko njene stene
- ▶ Vzburjenje stimulira mukusne celice – pomen **PREDIGRE**

PRP – s trombociti bogata plazma

- ▶ Lastno s trombociti bogato plazmo vbrizgamo v steno nožnice
- ▶ Trombociti izločajo rastne faktorje, to povzroči rast in obnovo celic
- ▶ Poveča se tvorba kolagenskih in elastičnih vlaken
- ▶ Izboljša se lokalna prekrvavitev in vlažnost tkiva

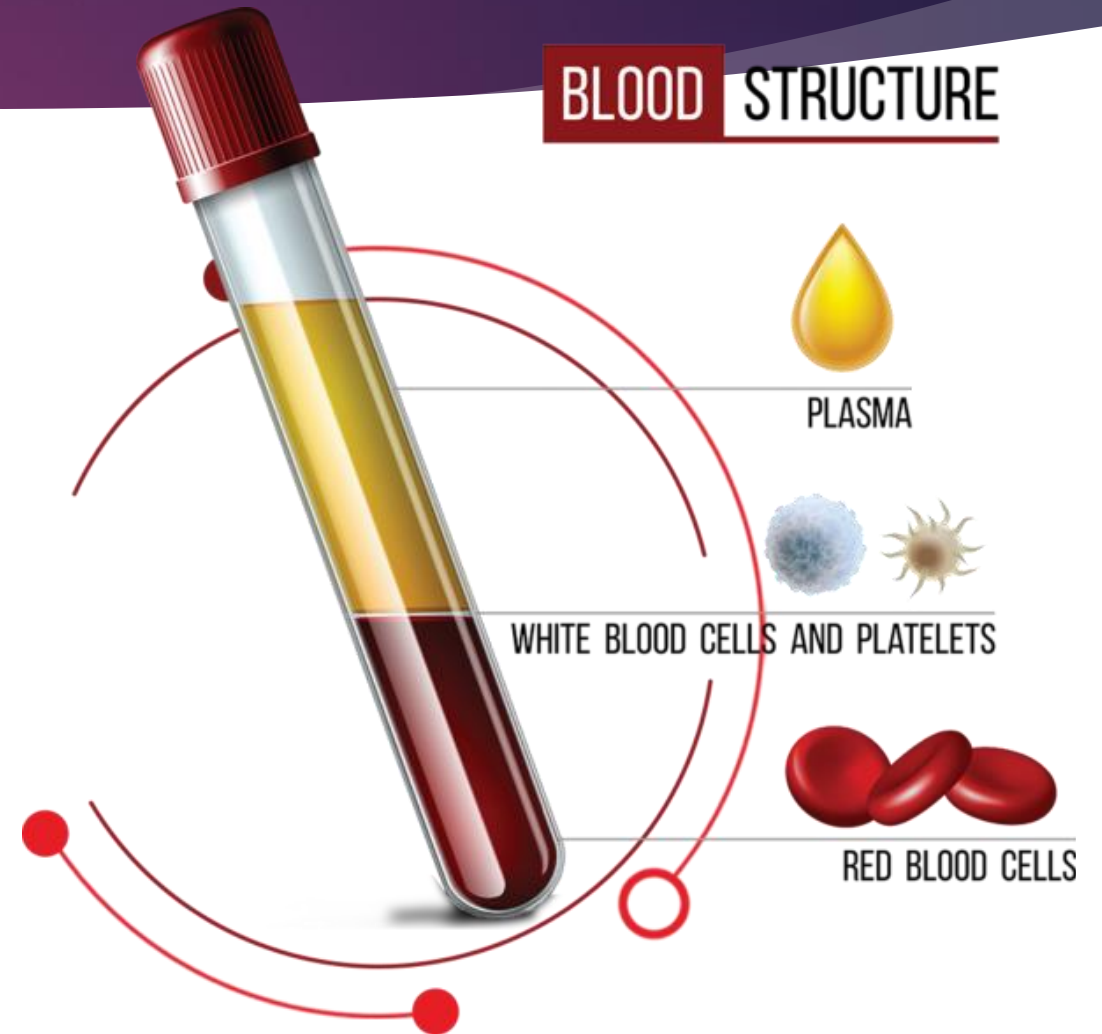

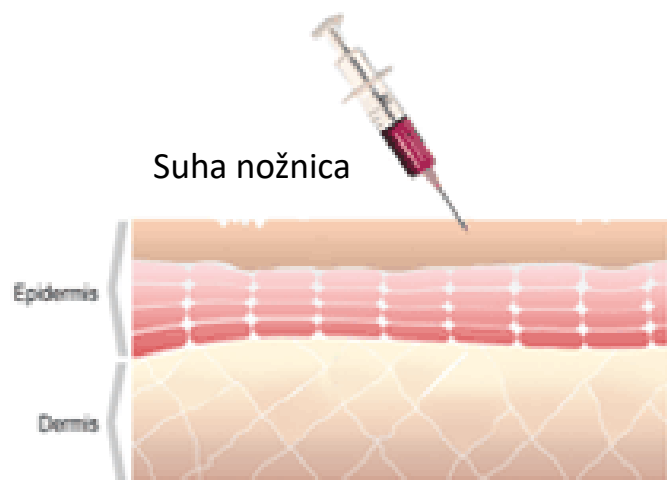
PRP – s trombociti bogata plazma

BLOOD STRUCTURE

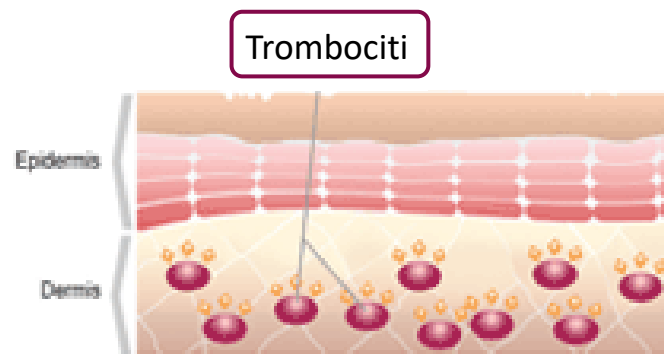

PRP – s trombociti bogata plazma

Slabša kvaliteta tkiva

Posledica suhe nožnice je zmanjšana občutljivost tkiva, zmanjšan libido, težave povezane z urinsko inkontinenco in pekoč občutek v nožnici

Sproščanje rastnih faktorjev iz trombocitov (PRP)

Rast in obnova sluznice nožnice, tkiva ščetavčka, boljša prekrvljenost sluznice nožnice

Obnova in pomladitev tkiva

Tvori se novo, močnejše in kvalitetnejše tkivo. Poveča se občutljivost ščetavčka. Izboljša se začetna urinska inkontinenca, učinkovitejše vlaženje nožnice.

VPRAŠANJA, ŽELJE, IDEJE

HVALA ZA VAŠO POZORNOST

asist. dr. Nina Kovačević, dr. med

nkovacevic@onko-i.si